

Simbolistica numerelor în *Creanga De Aur*, de Mihail Sadoveanu. Numărul 7

Diana Alexandra Dragoman
Masterandă, Universitatea din Oradea

Abstract

In his novel "Creanga de aur" Mihail Sadoveanu creates a character who is submitted to different levels of initiation. The most exciting initiation occurs in Egypt because the author doesn't give details or speak clearly about what happens there. It is the reader's role to search for information about the importance of the occult in Egypt, as Mihail Sadoveanu was a member of the Masonic Order. The reading of this book thus uses some ideas and principles of Freemasonry that we found in Oswald Wirth's books, or Albert Pike's, for instance. Standing between the Christian Church and the ancient religion of Zalmoxis, Kesarion Breb is an alter ego of the author, who gained a vast amount of knowledge to fulfil the role of a good strategist.

Keywords: initiation, number 7, Egypt, Freemasonry, Zalmoxis

Creanga de aur apare în anul 1933, la câțiva ani după inițierea lui Mihail Sadoveanu în tainele francmasoneriei (Nestorescu-Bălcești 7). Critica literară a vremii a fost destul de sceptică referitor la această creație literară, cel mai probabil datorită noutății sale, a stilului și temei abordate în raport cu ce publicase Mihail Sadoveanu până atunci. Narațiunea ne spune povestea unui preot geto-dac, pe linia lui Zalmoxis, care trebuie să se inițieze pe mai multe căi și, de aceea, el își completează desăvârșirea în trei spații culturale (Dacia, Egipt, Imperiul Bizantin), cum sunt și cele trei grade masonice (ucenic, calfă și maestru).

La plecarea din Dacia, Kesarion Breb se oprește la un templu din Egipt, unde rămâne timp de șapte ani, pentru a aprofunda itinerariul spiritual început acasă. Scriitorul nu a mai inserat alte detalii în romanul său, ci îi induce cititorului, prin unele aluzii textuale, să caute singur un răspuns la următoarele întrebări: ce a făcut/studiat acest personaj literar în Egipt și de ce a ales Mihail Sadoveanu Egiptul?

Demersul îl putem începe gândindu-ne în primul rând la o secvență din interiorul cărții, în care apar Filaret și Kesarion Breb, bătrânul întrebându-se cum poate acesta să fie din Egipt, atâta vreme cât nu are trăsăturile specifice locuitorilor zonei respective. Esența acestor cuvinte ne spune că Breb a deprins în Egipt arta de a comunica prin telepatie și de a citi gândurile celorlalți, ceea ce înseamnă că a studiat și a practicat unele exerciții care i-au deschis simțurile extra-senzoriale:

– La Egipt m-am născut a doua oară.

Bătrânul Filaret înclină fruntea. Nu se mira de acest răspuns, înțelegând că e vorba de o naștere cu spiritul, – vedea însă că a primit, fără să întrebe, răspunsul nedumeririi sale. «E un bărbat care cetește cu ușurință inimile și gândurile», urma cartea. (Sadoveanu 273)

Să nu uităm de faptul că în *Divanul persian*, Mihail Sadoveanu inserează din nou acest spațiu cultural, menționând că „Egiptul și mai ales Grecia ne sunt aproape. Civilizațiile lor sunt un izvor care a curs și curge înspre noi.

Neconținut primim vești din trecut și morminte (Mihail Sadoveanu)” (Ciopraga 274). Prin acestea înțelegem că scriitorul era conștient de contactele existente între culturi chiar în epoci când comunicarea și călătoriile erau anevoioase, dar și că arheologia joacă un rol însemnat în trasarea istoriei și dezlegarea unor taine de demult. El acceptă chiar existența unei compatibilități între aceste trei civilizații (geto-dacă, greacă și egipteană), lucru care demonstrează necesitatea ca protagonistul *Crengii de aur* să petreacă un timp în Egipt, unde să aibă parte de o spiritualizare absolută ca „formă a desăvârșitei purități” (Ciopraga 259).

Pentru penultimul Decheneu, Egiptul este „un spațiu cosmo-centric” (Ciopraga 294) unde fuseseră inițiați toți sacerdoții lui Zalmoxis. Un centru al lumii era Sfinxul de la Giseh pentru egiptenii de la primele dinastii, la fel cum Ceahlăul sau Muntele Om era pentru adepții lui Zalmoxis (Ciopraga 294). Putem înțelege din asta că Breb a fost îndemnat să plece din Dacia pentru a găsi și a viețui într-un alt centru spiritual. Scopul lui era și de a înțelege caracterul universal al inițierii, precum și armonia care apare în sânul unor societăți secrete care promovează interculturalitatea și conviețuirea dintre popoare și rase, pe care le leagă o matrice psihică comună. Mutarea dintr-un centru într-altul nu știrbește deloc ființa lăuntrică a unui inițiat, ci îl conectează la un efluviu cosmic de energie unică, prin Ființa Supremă care călăuzește toate culturile și civilizațiile.

În al doilea rând, în Antichitate, Egiptul era cunoscut grație grandorii piramidelor și luxului în care trăiau faraonii înainte de apogeul dinastiilor. Această regiune a Africii se bucura de un anumit grad de civilizație, care se prea poate să fi fost direct proporțional cu viața spirituală, dacă stăm să ne gândim la resursele investite de egiptologi în cercetările pe care nici azi nu le-au încheiat. Presupunem că templul din *Creanga de aur* este unul secret la care poți să ajungi trecând probe sau având recomandările unui inițiat respectat în plan... internațional i-am zice astăzi, mai ales că bătrânul Decheneu îi dă inelul său și îl învață unele semne și cuvinte pe care să le execute când ajunge acolo.

De asemenea, Egiptul pe care îl include Mihail Sadoveanu în romanul său nu mai este Egiptul de dinainte de Hristos când fusese inițiat Pitagora la Memfis, ci este unul în care au pătruns și s-au amestecat diverse nuanțe culturale, printre care cea „persică, elenistică, romană, bizantină și arabă” (Paleologu 36). Să nu uităm că trama narațiunii are loc în secolul VIII d.H., după apariția creștinismului, căderea Imperiului Roman de Apus și după năvălirea popoarelor migratoare. Poate că nu e de prisos să adăugăm în acest punct o deviză care îi este atribuită Contelui Cagliostro: „Ex oriente lux”, ce se traduce prin „Lumina vine de la Răsărit”, completată de cuvintele: „și orice inițiere din Egipt” (Cernătescu 295), deviză care ne trimite deja în Secolul Luminilor în timpul căruia omul parcă s-a dezmeticit și s-a detașat puțin de ascendentul bisericii asupra cetățeanului.

În plus, există și unele teorii referitoare la civilizația egipteană care nu sunt neapărat acceptate oficial, dar care circulă în rândul curioșilor. Spre exemplu, credem că protagonistul romanului a poposit în Egipt ca să cunoască înțelepciunea Atlantidei, despre care s-a scris cel puțin un roman, mai precis o trilogie, semnată de Churchward, cu titlurile *Continentalul pierdut Mu*, *Copiii lui Mu* și *Simbolurile sacre ale continentului Mu* (Pike 84). Tot aici, Kesarion Breb putea să caute nemurirea, dacă stăm să ne gândim la romanul lui Thomas Moore, intitulat *The Epicurean*, în care este relatată călătoria în Egipt a lui Alciphron, liderul sectei epicurenilor din Atena (Buck 196). Dar cum să obții oare nemurirea, pe care toți oamenii și-o doresc sub o

formă sau alta? Printr-un procedeu inițiativ în piramide, dacă ar fi să luăm în considerare romanul filosofic *Séthos* (1728), aparținându-i Abatelui Terrasson, ce are ca protagonist un prinț egiptean „a cărui educație a fost încheiată în Marea Piramidă” (Wirth 2005: 54). În plus, în Egiptul Antic, candidatul care dorea să primească lumina și să devină el însuși strălucitor, trebuia să meargă la mormântul lui Osiris (Behaeghele 11), iar acest ritual poate să fie înfrățit cu misterele funerare de la Abydos, întreținute de hierofanți: „preoți ai tainelor la egipteni” (Ciopraga 23).

Albert Pike, în *Morala și dogma*, vorbește despre faptul că, în Egipt, Thales și Pitagora au învățat câteva lucruri care pentru noi, cei de azi, sunt adevăruri universale valabile, ca de exemplu: Pământul se învârtă în jurul Soarelui, idee pe care însă nu au devoalat-o maselor, „fiindcă astfel ar fi trebuit să dezvăluie unul din marile secrete ale templului, dubla lege a atracției și respingerii sau a simpatiei și antipatiei, a repaosului și mișcării, care este principiul cauzei și cauza perpetuă a vieții” (Buck 186).

De asemenea, despre enigmaticul Conte de Cagliostro, care apare și în primele pagini ale romanului *Colierul reginei*, de Alexandre Dumas, în calitate de alchimist care produce aur, Oswald Wirth afirmă că avea știință despre „arcalele supreme ale sanctuarelor de la Teba și Memphis (oraș în Egipt – n.n.)” (Wirth 2005: 63), astfel că nu ne este greu să adăugăm încă un scop al șederii lui Kesarion Breb în Egipt. Cunoașterea tainelor alchimiei, a transmutării plumbului în aur reprezintă una dintre modalitățile de manifestare a măiestriei pe terenul științelor oculte sau al ezoterismului, atât la nivel simbolic, cât și la cel pur trupesc, drept capacitate a coprului uman de a fi atât de pur și de conectat la elementele naturii încât să producă ceva care este aparent străin învelișului de carne.

De această latură se prinde și acronimul V.I.T.R.I.O.L., care înseamnă în limba latină *Visita Interiora Terrae Rectificando Invenies Occultum Lapidem* (Vizitează interiorul pământului și rectificându-te vei găsi piatra ascunsă a înțelepților.), un îndemn de a pătrunde în adâncul ființei, asemănător unui *descensus ad inferos*, care se realizează cu succes într-o primă fază departe de lume, într-un mediu propice cugetării. „Este vorba despre o piatră cubică formată în centrul ființei noastre cugetătoare, atunci când conștientizăm certitudinea fundamentală în jurul căreia se va desăvârși cristalizarea constructivă a Templului convingerilor noastre” (Wirth 2016: 120). Pornind de la acest acronim, Kesarion Breb ar fi putut să cunoască și să se supună „unei discipline inițiatice” (Ciopraga 143) menită să îl antreneze și să îl întărească la nivel pisho-afectiv, pe lângă autocunoaștere.

Mai mult, în anul 1770 (Bucin 2015) a apărut în regiunea Germaniei de azi o broșură extrem de fascinantă, care le este atribuită unor francmasoni, având titlul de *CRATA REPOA sau Inițierea în vechea Societate secretă a preoților Egipteni*. Aceasta cuprinde învățămintele unei grupări inițiatice, structurată pe o scară de șapte grade, respectiv, Patophoris/ Ucenic, Neocoris, Poarta Morții – Melanephoris, Bătălia Umbrelor – Cristophoris, Balahate, Poarta Zeilor – Astronomus și Propheta/Saphenath Pancah/Omul care cunoaște Secretele (Bucin 82). Este descris fiecare grad în sensul că apar detalii ale ritualurilor de inițiere și trecere de la o etapă la alta. Mircea Bucin presupune că acest text aparține Ordinului Arhitecților Africani (Bucin 77), întrucât cei care l-au păstrat au făcut parte din această facțiune inițiativă și se crede că era însăși Constituția Ordinului. Totuși, observăm că apar elemente din cultura greacă și latină, fapt care ne duce cu gândul la o cunoaștere eclectică, dar care reușește să unifice armonios învățăturile spațiului mediteranean.

Ceea ce ne interesează în acest punct îl constituie posibila legătură a broșurii cu învățăturile Antichității, respectiv ale spațiului unde Kesarion Breb și-a aprofundat inițierea. Implicând șapte grade, acest text ne oferă un sprijin în plus în a înțelege lucrarea protagonistului, dar și comportamentul său din Bizanț. Pentru a accede la această Societate, un inițiat trebuia să te recomande (Bucin 16), așa cum a făcut al XXXII-lea Decheneu în roman dându-și inelul drept semn. Cetățenii Constantinopolului, în special femeile, descopereau în Kesarion un bărbat cu privire rece. Aceasta ar însemna că el a trecut prin unele probe de castitate, cum se petrece la gradul al doilea:

Mâncăruri gustoase, care îi erau aduse de femei frumoase, îi reîmprospătau puterile./Acestea erau femeile preoților, care, la fel ca și companioana Dianei, îl vizitau, și îl incitau prin toate mijloacele iubirii. (Bucin 32 și 34)

Fiind un învățat, Kesarion Breb a putut deprinde arta și astronomia, dar și diverse sisteme de scriere și de comunicare verbală secrete prin care se transmiteau mituri și principii interzise oamenilor de rând.

Trecând în schimb pe terenul numărului șapte, găsim un univers întreg de sensuri și de ipoteze care să ne dea de înțeles cam care este natura acestui număr. Dacă ne aplecăm puțin spre Vechiul Testament, constatăm că 7 guvernează parcă întreaga realitate sacră și cotidiană a poporului evreu, ordonându-l și coordonându-l, lucru pe care l-am constatat după citirea unui paragraf din cartea lui Albert Pike:

Au existat șapte candelă în marele sfeșnic al Tabernacolului și al templului, care reprezentau cele șapte planete. De șapte ori Moise a stropit altarul cu untdelemn de mir. Zilele de consacrare pentru Aaron și fiii săi au fost șapte la număr. O femeie era necurată șapte zile după nașterea copilului. Un om atins de lepră era închis șapte zile; de șapte ori leprosul era stropit cu sângele unei păsări tăiate și, după aceea, el trebuia să rămână șapte zile afară din cortul său. De șapte ori, în procesul de curățire a leprei, preotul urma să stropească leprosul cu untdelemn sfințit, și de șapte ori să stropească o casă, care trebuia purificată, cu sângele unei păsări sacrificate. De șapte ori era stropit jilțul principal al templului cu sângele unui bou sacrificat, și de șapte ori altarul. Cel de-al șaptelea an era un Sabat al odihnei, și la sfârșitul celor șapte ori șapte ani urma marele an al Jubileului. Timp de șapte zile, oamenii mâncau pâine nedospită în luna Abib. Șapte săptămâni erau numărate de când începea seceratul grâului. Sărbătoarea Tabernacolelor dura șapte zile. (Pike 180)

Numărul 7 apare și pe tot parcursul Apocalipsei Sfântului Ioan:

Cei șapte îngeri ai Apocalipsei, să reamintim, corespund celor șapte zile ale genezei, dar contrar primei creații edenice, care este o creație organizatoare, cea din ultimele șapte zile este o „dezorganizare a structurii perfect ordonate a universului din primele șapte zile. (Behaeghel 182)

Acesta corespunde Ierusalimului ceresc, care „își are baza în înmulțirea elementelor componente ale cifrei șapte (3x4)” (Behaeghel 178) și care se va instaura după toate procesele escatologice. Un ideal pe care îl amintește inclusiv Lucian Blaga în piesa de teatru *Cruciada copiilor*. Acest lucru ne face să credem că în Egipt, Kesarion Breb a învățat să folosească unele forțe cosmice aflate și în interiorul ființei umane, care ar urma să fie încercate apoi în Bizanț, unde domină haosul social și politic. Ar fi vorba despre o pregătire intensă care să culmineze cu un auto-control desăvârșit, dar și cu unele capacități suprasensibile. Experiența Bizanțului reprezintă și o Apocalipsă interioară ce se încheie cu preluarea crengii de aur, drept răsplată pentru dăruirea lui întru slăvirea spiritului și a Divinității. Mai mult, se spune într-o

legendă din India, că la scurt timp după naștere, Buddha „a mers șapte pași și a ajuns în vârful cosmic, unde a căpătat înțelepciunea supremă de a se ridica deasupra tuturor ființelor lumești (Amitha Bhoșe)” (Ciopraga 296)

Rezultatul îl constituie o preschimbare a lui Kesarion Breb, care îmbracă acum un veșmânt alb de lumină, inițiat care reunește acum în propria persoană „cele șapte metale ale lucrării, de la plumb, la aur, de la *materia prima* la soare. Multiplicitatea se resoarbe în Unu pentru ca Adevărul să strălucească” (Behaeghel 200).

Din această perspectivă, narațiunea este extrem de sintetică și încriptată în același timp, fiindcă esența transformării este surprinsă doar prin menționarea acestui element extrem de generos ca interpretare în literatura de specialitate a francmasonilor, *creanga de aur*, ceea ce ne dă impresia că cei șapte ani petrecuți în Egipt sunt o anticameră a activității protagonistului în Imperiul Bizantin, activitate a cărei încheiere coincide cu deschiderea celei de-a șaptea peceti a Apocalipsei, cea a parfumurilor. Este „parfumul liniștii revelate, liniștea limbajului divin. [...] undă care umple forma terestră cu toate parfumurile eternității, simbolizate aici prin esență sacerdotală” (Behaeghel 182) (să ne amintim că personajul romanului sadovenian face parte dintr-un ordin preoțesc, în Dacia, și pleacă la drum în această funcție). Parfumul rezultă tocmai din resemnarea celor doi eroi care trebuie să se despartă. Se creează o pace lăuntrică deosebită izvorâtă din înțelegere și responsabilitate față de propriile jurăminte și roluri.

Așadar, șapte – 7 – înseamnă lege, ordine și armonie, într-o lume creată prin puterea și intervenția unei forțe treimice, exprimată în francmasonerie prin deltă, pe care Mihail Sadoveanu o și invocă de două ori în acest roman. În acest sens, Julien Behaeghel vorbește în cartea sa deja citată, că șarpele Ananta al lui Vishnu deține șapte porunci care se află la baza întregii creații văzute și că pământul, soarele și steaua renasc în cele trei noduri ale șarpelui nemuririi al lui Ghilgames (Behaeghel 34).

Dacă „copacul cosmic și sacrificial al șamanismului” (Chevalier, Gheerbrant 289) are șapte ramuri, atunci Kesarion Breb a căutat să-și găsească în Egipt propriul centru, echilibru și forță, întrucât în cazul arborelui menționat, 7 face trimitere la un ansamblu perfect, având sensul „unei reînnoiri pozitive” (Chevalier, Gheerbrant 289), deci a unei transmutații în forul său interior, prin elevare spirituală și intelectuală. Mai mult, în Egipt, numărul 7 este un „simbol al vieții veșnice” (Chevalier, Gheerbrant 289), ceea ce fortifică ideea potrivit căreia Kesarion Breb ar căuta nemurirea, acest număr de ani putând primi și sensul de „trecere de la cunoscut la necunoscut” (Chevalier, Gheerbrant 291), datorită caracterului secret al templului și al doctrinei predate aici, în special.

Pe Arborele Sephirot al Qabbalah, numărului 7 îi corespunde Netsah, ce presupune victorie, triumf și determinare: „Este rațiunea care organizează haosul, coordonează forțele care construiesc lumea și le conduce, asigurând progresul” (Wirth 2005: 427). În acest stadiu al devenirii ontologice, „spiritul devine centru de acțiune a sufletului lumii, renunțând deci la egoism pentru a se pune în serviciul Marelui Tot” (Wirth 2005: 430). Pentru Kesarion Breb acesta ar fi echivalentul pregătirii pentru încercările din Bizanț, unde dă dovadă că este un bun strateg, care caută binele întregii comunități, prin apelul la virtuțile și valorile universale ale sufletului omenesc. El se pune la dispoziția scaunului împărațesc pentru a contribui la respectarea legilor și asigurarea dreptății.

În cei 7 ani el își adună forțele pentru aceste încercări care vizează toate straturile ființei, într-un mediu grotesc și rafinat deopotrivă, care posedă

toate nuanțele. Kesarion învață să folosească energiile de multe ori difuze ale spațiului ca să facă față excesului de materialism din Bizanțul care ascunde cele mai înfricoșătoare umbre menite să aducă prejudicii spiritului prin puterea lor imensă de a corupe un suflet nepregătit sau lipsit de perspicacitate.

Doctrina teosofică a Helenei Petrovna Blavatski (Buck 124) enunță că omul (de sus înspre materie) este format din șapte principii, respectiv divin, spiritual, intelectual, pasional, vital, astral și fizic. Dintre acestea, primele trei formează triada superioară și sunt eterne, iar ultimele patru formează un grupaj de natură inferioară care există doar pe durata vieții. Ideea aceasta vine să completeze și să justifice de ce treptele conștiinței (de la materie la perfecțiune) sunt tot în număr de șapte, anume corpul fizic, emoția, inteligența, intuiția, spiritualitatea, voința și viața (Chevalier, Gheerbrant 295), pe care credem că le putem suprapune celor de mai sus, doar că în sens invers. Și dacă legăm cele șapte virtuți de etapele conștiinței și principiile din care e alcătuită ființa umană, descoperim că acestea sunt tot grupate câte trei + patru, după cum urmează: credința, nădejdea și dragostea ca virtuți teologice sunt asociate prudenței, cumpătării, puterii și dreptății, ca virtuți cardinale (Chevalier, Gheerbrant 289).

Privitor la aceste trepte, credem că este potrivit să amintim că și evreii vorbesc despre dobândirea mai multor virtuți în urma inițierii, care diferă de virtuțile creștine, însă esența dobândirii lor este aceeași, demonstrând faptul că există o cunoaștere universală, superioară tuturor formelor de cunoaștere umană sau divină: corectitudinea (Isedakah), spiritul de echipă (Shorlaban/oiaia albă), dulceață (Mathok), adevărul ascuns (Emunah), munca grea (Hama saggi) și inteligența (Binah) (Cernătescu 303). Kesarion Breb reușește să înglobeze în propria persoană aceste șapte virtuți, fiind un om drept. El cooperează și colaborează cu episcopul Platon, devenind un soi de lider de opinie. Cunoaște sentimentul/fiorul sacral datorită matricei sale culturale și pregătirii spirituale, dar și dragostea pentru Maria, o dulcețată care trece tot în planul supra-sensibilului. Când îl întâlnește pe hangiul din Amnia, Kesarion îi demonstrează că îl cunoaște din alte vieți, la fel se petrece și cu soția bătrânului Filaret, în care el recunoaște o zeiță. Depune multă trudă și implicare în gestionarea problemelor imperiale, deoarece postește nouă zile cu scopul de a i se revela adevăratele motive pentru care noua împărăteasă suferă. În plus, este un om inteligent și perspicace, pe care nimeni nu îl poate înșela, știind tainele fiecărei inimi după chipul omului.

Originea acestor forțe/etape/virtuți este *fohat*, dacă ascultăm argumentele lui Jirah Dewey Buck, pentru care aceasta înseamnă sinteza forțelor din natură. „Ea este electricitate cosmică înzestrată cu inteligență”. În universul manifestat, *fohat* este „acea putere vitală electrică ocultă care, supusă voinței logoului creator, unește și aduce laolaltă toate formele, dându-le primul impuls care, în timp, devine Legea”. Este forța constructivă a electricității cosmice. *Fohat* are „șapte fii, care sunt totodată frații săi”. (Buck 171) Gândindu-ne la cele șapte culori în care se desparte lumina, acest șapte ar fi și o expresie a formei în care este modelată materia, drept care „avem *fohat* ca agent și vibrația ca manifestare” (Buck 146).

Aplicându-ne înspre cultura ebraică (Cernătescu 268), respectiv înspre cartea *Sepher Iezirah*, descoperim câteva informații în plus care ne permit să înțelegem cât de importante sunt aceste șapte forțe în care se desparte *fohat*. Evreii cred că lumea se sprijină pe cele șapte litere ale alfabetului, cu natură duală, numite *beghedh-kepharot*, pe care „Dumnezeu le-ar fi format, scris, creat și combinat cu praf de stele” și că prin intermediul

lor ar fi creat apoi cele șapte ceruri, planete și zile. Kesarion Breb a putut să învețe aceste lucruri la templul din Egipt, pentru simplul fapt că o parte din istoria poporului evreu este legată de aceste teritorii africane, prin Iosif și Moise, spre exemplu, două figuri emblematice ale Vechiului Testament care s-au deosebit de ceilalți oameni prin faptul că Dumnezeu era prezent cu ei în permanență, avea niște planuri pentru viața lor, dorind într-un fel sau altul să dezvolte și să mustră poporul ales. Ei aveau har, ceea ce înseamnă că nu erau străini de unele doctrine secrete.

Kesarion Breb devine un maestru care cunoaște trăsăturile acestei vibrații și poate „să producă acest prim septet de sunet, culoare și formă” (Buck 146), întrucât în cazul unui astfel de om, conștiința a reușit să transceadă planurile și să se ridice la cel mai înalt, subtil. Fiecărei etape de purificare și perfecționare interioară îi revine câte un atribut pe care omul trebuie să și-l asume pe deplin și să lucreze cu el ca să și-l poată apropria. De aceea, un francmason ar trebui să cunoască: gramatica, retorica, logica, aritmetica, geometria, astronomia și muzica (Wirth 2005: 262), pregătindu-se pentru momentul în care va primi rolul de venerabil, de conducător al lojii sale, căruia îi coincide tot numărul 7 (Wirth 2005: 421), în romanul sadovenian, funcția de Decheneu. Iar în calitate de venerabil, un maestru mason trebuie să fie capabil să îndeplinească trăsăturile acestui număr, de pildă de a statornici și a pune o temelie serioasă proiectelor lojii, de a crea, organiza, coordona și de a produce. (Wirth 2005: 417) În interiorul unei loji, acest maestru are datoria de a construi o lume în modul cel mai practic și ideatic, generând în lume, alături de frații lui, armonie și simetrie.

Luând pe 3 și 4 ca triunghi și pătrat ajungem la suma de 7 prin adunarea laturilor sau unghiurilor. Acest interval din viața lui Kesarion Breb primește un sens mai adânc, cel de suprapunere a triunghiului peste pătrat sau de unire a pătratului cu triunghiul, lucru care ne poate spune de ce caldeenii considerau că 7 este „cel mai sfânt dintre numere” (Wirth 2005: 413). *In extenso*, presupunem că personajul nostru a cunoscut piatra cubică cu vârf, o imagine a pietrei filosofale, prin care sunt reunite Cerul cu Pământul și „piramida asociată cubului reconstituie numărul șapte, numărul androgenului, adică al ființei care a integrat Unitatea Marelui Arhitect” (Behaeghel 53). În orice caz, vorbim de o stare de beatitudine ce coincide Învingătorului din arcana VII a Tarotului, care apare într-un car triumfal (Behaeghel 55).

Credem că este bine să menționăm faptul că numărul trei este corelat de către Albert Pike cu filosofia lui Platon despre cuvânt, conform căreia cele trei concepte divine motivează existența unui cuvânt triplu, format din cuvântul simplu (cel care exprimă), cuvântul hieroglific (care ascunde) și cuvântul simbol (care semnifică), iar cunoașterea celor trei trepte coincide cu inteligența sacră (Pike 226). Deducem din aceste rânduri că personajul lui Mihail Sadoveanu ar fi învețat aceste lucruri în Egipt, pentru că i-ar fi folosit în cunoașterea oamenilor, dar și în dominarea firii omenești echivalentă pătratului, formând tot o suprapunere de trei peste patru.

Protagonistul romanului *Creanga de aur* a reușit să armonizeze natura inferioară cu cea superioară, poate la fel cum ne-a arătat Iisus Hristos de-a lungul vieții Sale, în Ființa căruia au coexistat firea umană/inferioară cu cea divină/superioară, atâta că El fiind Persoană a Sfintei Treimi a avut o tărie mult mai mare decât oamenii simpli, de unde izvorăște și perseverența în parcurgerea Drumului Său aici pe pământ. Totuși, Kesarion Breb și-a îndeplinit inițierile și a trecut cu bine toate probele, fiindcă și-a asumat un mod de viață prin care întreaga sa constituție bio-psiho-spirituală s-a resetat

și a intrat pe un fâgaș care nu mai permitea nicio abatere, iar voința lui era supusă voinței cerești.

Nu în ultimul rând, de numărul șapte se leagă și simbolul scării, care își are originile în Misteriile lui Mithra, în cadrul cărora ideea de trecere printre stele era o scară

care se întindea de la pământ la cer, având șapte trepte sau etape, fiecareia corespunzându-i câte o poartă. Simbolul era asemănător ca semnificație cu cele etape de la Bor Sippa, piramida din cărămidă vitrificată din apropierea Babilonului construită în șapte trepte, fiecare având o altă culoare. La ceremoniile lui Mithra candidatul trecea prin șapte trepte de inițiere, având de înfruntat multe încercări înfricoșătoare, iar simbolul acestora era scara înaltă cu șapte trepete și pași. (Pike 114)

Tot în linia științei numerelor, Kesarion Breb a deprins tainele Tarotului în retragerea sa la templul din Egipt, idee ce reiese din secvența în care merge să îi citească în cărți împărătesei Irina și ies numerele 16-9-4, apoi 21-13-15. Tarotul este un pachet de cărți, denumite *lamele*, care formează un instrument inițiativ, ale cărui arcanе au fost preluate de către occidentali din cultura egipteană pe motiv că acesta ar fi provenit „din criptele secrete ale lui Osiris” (Papus – n.n.) (Cernătescu 263) și „că preoții egipteni au creat cărțile de Tarot cu simboluri „desprinse direct din basoreliefurile Marelui Templu egiptean din Philae (Papus – n.n.)” (Cernătescu 263).

Numită și scara cu șurub, aceasta apare de regulă sub forma unei spirale, „expresie a matricei morții și învierii, a muntelui cosmic, a axei lumii și a labirintului. Ea simbolizează atât întoarcerea la centru, cât și renașterea spirituală” (Behaeghel 95), iar Origene (Behaeghel 205) consideră că aceste trepte sunt asociate planetelor și metalelor după cum urmează, de la prima la ultima: Saturn (plumb), Venus (aluminu), Jupiter (bronz), Mercur (fier), Marte (aliaj monetar), Luna (argint) și Soarele (aur). Ar mai fi și o a opta treaptă căreia îi corespund stelele fixe. În cadrul ritualului masonic această scară este una dublă care are șapte trepte de la Nord și de la Sud deopotrivă și care unesc virtutea cunoașterii (Behaeghel 205). Adunate cele două dau numărul paisprezece, care amintește de jumătatea ciclului lunar și de mitul lui Osiris. Acesta din urmă a fost împărțit în tot atâtea bucăți, pe care Isis le-a reîmbinat. Mai mult,

este vorba prin urmare, de un ritual de moarte și înviere care este în mod evident prezent în toate marile tradiții după coborârea și urcarea lui Ishtar, zeița sumeriană, trecând prin piramidele cu grade și scara lui Iacov (Facerea), până la scara alchimiştilor, arborele sefirotic și numeroși arbori-scări ai șamanismului universal. (Behaeghel 205)

Această scară este, așadar, o imagine plină de semnificații prin care se poate rezuma tot ceea am încercat să arătăm mai sus din dorința de a da o coerență multitudinii de sensuri ale numărului șapte și de a oferi câteva posibile piste de interpretare a celor șapte ani pe care Kesarion Breb i-a petrecut în Egipt, tot atât de misterioși precum viața lui Iisus Hristos de la doisprezece, la treizeci de ani, timp în care nimeni nu știe cu exactitate ce s-a întâmplat cu Fiul lui Dumnezeu. La fel, există ipoteze și presupuneri. Astfel, pe bună dreptate, numărul șapte – 7 – se înscrie în seria numerelor sacre, împreună cu 3, 5 și 9. Albert Pike ne și explică cum se formează aceste numere:

Primele zece numere sunt: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10; pătratele lor sunt: 1, 4, 9, 16, 25, 36, 49, 64, 81, 100; iar 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 19 sunt diferențele dintre fiecare

număr ridicat la pătrat și numărul dinaintea lui. Obținem astfel numerele sacre 3, 5, 7 și 9. (Pike 215)

Bibliografie

- Behaeghel, Julien. *Simboluri și inițiere masonică (Hiram în labirint)*. București: Editura Libripres, 2006.
- BIBLIA sau Sfânta Scriptură: Tipărită sub îndrumarea și cu purtarea de grijă a Prea Fericitului Părinte Teoctist, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române cu aprobarea Sfântului Sinod*. București: Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, 2006.
- Bucin, Mircea. *Comentariu la CRATA REPOA sau Inițierea în Vechea Societate Secretă a Preoților Egipteni*. Cluj-Napoca: Editura AVV 13 Publishing, 2015.
- Buck, Dewey Jirah. *Simbolismul francmasoneriei sau Masoneria mistică și marile mistere ale Antichității*. Colecția Arta Regală. București: Editura Herald, 2019.
- Cernătescu, Radu. *Literatura luciferică. O istorie ocultă a literaturii române*. București: Editura Cartea românească, 2010.
- Chevalier, Jean, Gheerbrant, Alain (coord.). *Dicționar de simboluri. Mituri, vise, obiceiuri, gesturi, forme, figuri, culori, numere*, 3 vol.: vol. I: A-D, vol II: E-O, Vol: III P-Z. București: Editura Artemis, 1995.
- Ciopraga, Constantin. *Mihail Sadoveanu. Fascinația tiparelor originare*. București: Editura Eminescu, 1981.
- Lovinescu, Vasile. *Creangă și Creanga de aur*. București: Editura Rosmarin, 1996.
- Nestorescu-Bălcești, Horia. *Mihail Sadoveanu mason*. Colecția Mari Maestri. București: Editura Nestor. Centrul Național de Studii Francmasonice, 2007.
- Paleologu, Alexandru. *Treptele lumii sau calea către sine a lui MIHAIL SADOVEANU*. Ediția a treia. București: Editura Vitruviu, 1997.
- Pike, Albert. *Morala și dogma Ritului Scoțian Antic și Acceptat al Francmasoneriei*, Colecția Arta Regală. București: Editura Herald, 2018.
- Pop, Ion (coord.). *Dicționar analitic de opere literare românești*. București: Editura Didactică și Pedagogică R. A., 1998.
- Sadoveanu, Mihail. *Romane. Hanu Ancuței. Baltagul. Creanga de aur. Ochi de urs*. Colecția Mari scriitori români. București: Editura Cartea Românească, 1982.
- Wirth, Oswald. *Francmasoneria pe înțelesul adepților săi*. București: Editura RAO, 2005.
- Wirth, Oswald. *Misterele Artei Regale. Ritualul Adeptului*, Colecția Arta Regală. București: Editura Herald, 2016.